

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 11. фебруара 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Преплату ваља слаати упућеницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

У ИЗВОДУ

Од оног дана, кад је представништво донело одлуку да се радња општинскога одбора редовно стенографише, па све до краја минуле године, наш лист имао је првенствени задатак: да општава целокупне стенографске белешке свију седница одборских.

У току тога времена општинској управи а и самом уредништву, чињене су с времена на време разне примедбе. Једни читаоци налажаху да се одборска радња предаје јавности у претераној опширности, а други опет да би требало изостављати бар оне делове и дебате, које се односе на ствари сићушне вредности, па да тако читалац може доспети да прочита оно што је од већег значаја и интереса.

Изостављати поједине делове било би врло незгодно, скоро и немогуће, а штампати и на даље стенографске записнике свију седница у самој листу, данашња управа налази да је одиста непотребно и да имају право они који тврде да би такво поступање и на даље било више од штете, новчане по општину и временске по читаоце, а никако од какве стварне користи. За то је решено да се радња одборска од ове године износи на јавност у изводу, како би сваки грађанин увек лако могао прегледати оно што је у седници одборској *de facto* урађено.

Стенографски записници одборске радње и свију седничних говора водиће се и на даље. — За све оно што се у одбору уради, носе увек моралну а по зак. о општинама донекле и лично материјалну одговорност они, који дају свога гласа, који решавају. По томе, ако је излишно публиковати редовно рад представништва у непрегледној пространости, стварна је потреба имати и чувати стенографске записнике као верна и потпуна документа општинске архиве о свему ономе што је кад у одбору решено и на основу решења даље урађено.

Овим кораком општинске управе створена је могућност, да од сада, поред комисијских извештаја и других стручних радова на пољу реформа општинских, буде више простора за остале службене ствари које треба износити на јавност. У тој тежњи и главној намери *председништва*, општаваће се редовно недељни прегледи свршених послова по свима границама и одељцима општинске администрације, статистички подаци, наредбе општинских власти и т. д.

Стенографске записнике доносићемо изузетно само из оних седница, у којима се буду решавала питања великога значаја, јер у таквим случајевима несумњиво биће корисно да се грађанство упозна са целокупном дебатом.

ОГРАНИЧЕЊЕ ВАРОШИ

Протекло је већ више година од како је истакнуто на дневни ред питање о ограничењу вароши, али све до сада не беше начина да се решење олакша, те једном утврди и обележи докле се простире права варош.

Предузетим преустројством Управе вароши Београда питање о ограничењу вароши ускорено је, и тако ће се границе вароши моћи сада поставити а тиме и учинити да се спречи свако даље штетно ширење вароши по крајевима пре него што се права варош насели и подигне како треба.

Којом би линијом требало данас поставити границе варошкоме рејону казује овај :

Извештај комисије за рејон вароши Београда

Комисија одређена решењем одбора од 17. тек. месеца Абр. 23. да предложи и обележи рејон вароши, састајала се више пута, прегледала и потанко проучила како пређашње радове о рејону варошком, тако исто и према данашњим приликама на лицу места разгледала, како би се исти могао најцелесходније повући, и част јој је поднети следећи извештај :

При садањем растројству улица и зграда, особито у Новом Селштуту, веома је мучан и незгодан посао дефинитивно обележити рејон варошки. — Јер рејон треба да одели варош од поља, да се тачно зна, докле има зиданих кућа и докле се могу зидати куће за обитаване у вароши.

ако би требало да рејон обухвати све зграде, које су подигнуте на територији варошкој, осим оних, које су према члану 8 и 9 „допуне закона о местима у Србији од 21. Априла 1885 год.“ изузете. Ну поред свесрдне воље није могла комисија све зграде у рејон обухватити, јер онда не би требало рејон обележавати, него утврђени Хатар београдски као рејон означити. Да је то тако, доказ је, што, погледав са вододелнице булбудерског и мокролушког потока, видимо на све стране насеобине, а све су у хатару београдском.

Према томе при одређивању рејона није ни било могуће да се све зграде обухвате, а доказ је томе и рејон који је од стране Г.Г. Министара унутрашњих дела и Грађевина одређен био а који општина није усвојила. Комисија се у главноме истога рејона придржавада имајући при томе следеће обзире у виду. На име :

1. Да рејон вароши Београда треба тако поставити, да према умножавању становништва за дуже време буде доста места да се може варош подићи и да одговара свима условима како у санитетском, тако и у грађевинском погледу.

2. Да треба узети у рејон што више кућа од садање растројене вароши, а из рејона изоставити само оно што се природно одделило; и што смета, да се могу повући што боље границе рејону.

3. Варош ваља ширити што више према Сави и Дунаву, са обзиром на развитак трговачког саобраћаја.

4. Рејон се мора колико год месце прилике дозвољавају обележити правим цртама и са што мање углова, да би се могао у природи што боље означити (друмом и засађивањем дрва).

Сем тога, дужина страна граничног полигона треба да је што већа ради боље прегледности, за случај ако би се кад год за- вела варошка трошарина.

При повлачењу рејона тражена су уједно празна и нео- задана места, да неби општина имала великог трошка при екс- проприсању земљишта за дефинитивно извршење органичења вароши.

Рејон уцртан у плану вароши Београда, полази од Саве и жељезничког места дуж мобродушког потока, до моста на друму топчидерско-шабачком; дуж друма преко бившег тунела до раскрснице са цветном улицом; од раскрснице цветне улице поред болнице за душ. болести и Лаудановог шанца преко врачар- ског поља и крагујевачког друма, вододелницом и путем који про- лази поред необрађеног Макевијевог имања, одвајајући зграде код девет кочијаша ван рејона; пресеца празне њиве г. Милоша Симеоновића свештеника и г. Милана Банковића и излази на куће и кафане Луке Петровића; а од куће Луке Петровића полази преко њива Влајка Калнића поред њива два гроба (које остају ван рејона) управо на смедеревски друм и трка- лиште до друма идући новом гробљу и ратарској улици; даље иде друмом к новом гробљу до последње куће на левој стра- ни, а одатле у правој линији, највише поред платова послед- њих кућа у лесковачкој улици преко ливада Панте Куртовића и једнога дела Шоповићеве циглане, која у главном остаје ван рејона, на источни улаз у краљеве коњушнице; потом прелази преко краљевог имања на баштованску улицу и иде путем поред Хаџи Томиног и општинског имања до Дунава.

Међу тим у што краћем року ваља снимити све делове вароши, где нема регулације и где је зидао сваки како је нај- боље знао. Па и за те делове ваља утврдити регулацију и на- велацију, а у будуће наредити да се само према плану могу подизати зграде.

Што се тиче зграда, које остају ван рејона, то остаје као засебно питање да се реши.

Потписани овом приликом напомињу, да би много боље било, да се могло са одредбом рејона грађевинског чекати док се изради потпун план целога атара београдског.

И са обзиром на захтев, да се рејон што пре одреди, како би се у будуће стало на пут неправидном ширењу варо- ши, потписани налазе да је предложени рејон најправилнији и најправеднији, колико је то према данашњим приликама мо- гућно оценити.

30. Јануара 1890. г
у Београду

Чланови комисије
Мата Јовановић с. р.
М. Јосимовић с. р.
Коста М. Главинић с. р.
Димитрије Најдановић с. р.
Радењко Драговић с. р.

Присутствовао комисији
Гргур Миленковић с. р.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

I. РЕДОВНИ САСТАНАК

11. Јануара 1890. год.

Били: Председник г. Никола П. Пашић; чланови одбора: г.г. М. Велизар, Андра Николић, Јован М. Тадић, Миша Николић, Ђ. С. Новаковић, Др. М. Т. Лeko, Јован Ж. Ђурић, Ван- ђел Николић, Милорад М. Терзибашић, Лазар П. Дашковић, Андрија Одавић, Др. Лаза Пачу, М. Јосимовић, Св. Карапеша, Милутин Ј. Марковић, Ђ. Димитријевић, Коста Д. Главинић, Мата Јовановић, Никола Р. Поповић, Никола А. Милишић, Стеван Чађевић, Коста Б. Михаиловић, Мијаило Јанковић, Ви- доје Виторовић, Милован Р. Маринковић, Љубомир Јовановић, Јован Петковић, Р. Драговић, Илија Цветановић, Михаило Цветковић, Адолф Шток, Радоје Р. Ђирковић, Риста Петровић, Јован Станковић, Сима Милићевић, Филип Васиљевић, Дими- трије Најдановић, Ђорђе Николић, Гаврило Бркић, Риста Пу- љевић, Милан С. Денчић и Коста П. Михаиловић.

I.

Пошто је отворен састанак, повозабрани одборници и заменици положили су законом прописану заклетву пред про- тођерејом г. Новицом Лазаревићем.

За тим је председник општине г. Никола Пашић поздрав-

вио чланове одбора приступним говором о програму одсада- њег рада, приликама у којима се општина налази и задацима које првенствено ваља извршити, нагласив на завршетку своје очекивање: да ће сви чланови одбора сложки и истрајно помагати да радња представништва и управе општинске буде што живља и обилатија.

У одговору на беседу председника, одборник г. Миливоје Јосимовић расветлио је радове представништва за последње две године, показао да су претходни послови за извршење и водовода приведени своме крају, и да се по томе сада може и мора приступити самом грађењу водовода, а да ће радња представништва од сада бити успешнија, гаранцију томе на- лази у срећној околности што је на челу општинскога одбора и управе општинске човек од стручне спреме, моћнога поло- жаја и блиских односа са владом.

После овога приступљено је дневном реду.

II.

Према члану 7-ом измене и допуне у зак. о пореским одборима и акту управе вароши (АБр. 1012): да се порески одбор за ову годину што пре образује, извршен је избор лица за порески одбор (види бр. 4. стр. 23. „Б. О. Н.“)

III.

На основу члана 6. зак. о пороти и акту варошкога Су- да (АБр. 946.) извршен је избор поротника за ову 1890. годину (види бр. 4. стр. 23. „Б. О. Н.“)

IV.

На предлог председника решено: да се одбаци држана лицитација за закуп ташмајданских пећина, у којима закупни- ци лети овце чувају; даље, да се у будуће те пећине не издају засебно под закуп, него да комисија од г.г. одборника Стевана Чађевића и Мише Николића са општ. инжењером пропише правила за експлоатацију општинских мајдана, па да се „таш- мајдан“ издаје под закуп лицитацијом онима који понуде нај- повољније цене и ставе у изглед већу потрошњу камена.

V.

Председништво извештава одбор да ће од стране држав- ног санитета потећи ускоро наредба да кола за сарањивање мртваца од сада не могу држати приватна лица, пошто радња са њима није и ни у коме случају не сме да буде слободно за- нимање, него јавни посао локалне власти, па било да га она сама врши или нарочитом подузетнику у дужност ставља, како би увек било довољно јемства да се кола мртвачка одржавају строго по захтевима санитарских прописа и тога ради редовно дезинфицира у.

Услед овога решено је: да комисија од г.г. Милоша Обр- кнежевића, Н. Милишића и Ђорђе Николића ступи у преговоре са приватним лицима, која су до сад држала мртвачка кола за откуп пстих, како би били сачувани од штете којој би ина- че били изложени кад им се затеку кола с којима не смеју да раде.

Иста комисија има да учини поручбину нових кола са стране, према прошлогодишњој одлуци одбора, но претход- но да поднесе одбору извештај и о једном и о другом ради одобрења.

VI.

Погледом на пропис зак. о општинама како се могу вр- шити исплате из буџ. партије на ванредне потребе, одобрено да се из те партије исплати рачун: за штампање извештаја водоводног пододбора „О употребљивости нађене воде.“ зајед- но са прилозима.

VII.

Према наређењу г. министра војног (АБр. 10 20) извр- шен избор лица за оцењивање материјала и израђевина што се за војну потребу набављају преко године

VIII.

На предлог председништва усвојено да се држи неколико седница узастопце због нагомиланих предмета, а у исто време и одобрено председнику да може месец дана одсуствовати.

IX.

Изјављено да су: доброг владања и доброг имовног стања Риста Крстић кадришчија; доброг владања а спротног имовног стања Васа Пелагић, и Ђорђе Бабић; непознати Катица Ста- менковић, Венцлав Чермак, Морено М. Нахман, Јован Мага- луца и Новак Тутуновић.

НОВО КАЛДРМИСАЊЕ

СТУДИЈА ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ

(Свршетак)

IX.

Кад сведемо све што смо доведе о развој калдрми за тротоаре навели, па када узмемо у обзир, да за наше прилике не можемо ни асфалт да препоручимо, ма да је он иначе најбољи материјал за овај посао, остаје нам само јоште неколико врсти. Асфалт пак мислимо да не можемо да препоручимо с тога: што је калдрма од истога, после гранитних плоча и керамица, најскупља; што је и та калдрма на поледници клизава; што би се у лето на нашим припекама јако кварила; и најзад и с тога, што се таква калдрма не може лако да диже, а код нас тек имају да се саграде и канали и водовод, те да се и са појединим кућама вежу.

Остају нам дакле, са обзиром и на каквоћу и на цену, у главноме само јоште 3 врсте калдрме, које би за тротоаре могли да узмемо, а то су:

- 1.) Калдрма од обрађеног камена,
- 2.) Калдрма од плоча бетонских, и
- 3.) Калдрма од необрађеног (ситног) камена.

Са обзиром на цену, прве су две калдрме подједнаке, и могле би обе да се препоруче, као иначе врло добре. Калдрма од бетонских плоча јоште је у неколико пријатнија, те би имала првенство; но то би јој се могло дати само у случају, да се добар цемент у земљи гради (а материјала за то има). Ако би се пак цемент са стране морао набављати, онда ту калдрму не треба узимати у обзир.

Имада би јоште да се узме у обзир једино и калдрма од каменних плоча, но она је много скупља.

Ми би дакле могли да препоручимо, да се као обавезна калдрма за пешачке стазе, усвоји само калдрма од ситних коцака, од бетонских плоча и од ситног ломљеног камена. Прве две за улице са мешовитом калдрмом, и са калдрмом од дотераног ломљеног камена, а она трећа за улице са калдрмом од обичног ломљеног камена. За те две категорије тротоара ваља узети као ивично камење поред олука, за прву тесан камен, а за другу само крупнији у неколико дотеран камен.

У осталом и калдрма од тесаних, а по горњој површини израправљених, каменних плоча, као и калдрма од асфалта, мозаика и у опште друге лепше и скупље калдрме, може на нарочиту жељу сопственика, у сваком поједином случају, да се дозволе, ако материјал и систем калдрме одговара захтевима, који се морају поставити, и ако се сопственици при извршењу буду придржавали прописа, а посао врши под надзором општинских органа

* *

Цена тротоара поменутих двеју категорија била би:

1.) Прве категорије:

калдрма	2.2,30 = 4,60 m ² à 5,50 дин.	= 25,10 дин.
ивично камење	2.0,20 = 0,40 m ²	
	= 2,00 m ¹ à 2,00 дин.	= 4,00 дин.
	= 5,00 m ² à 5,86 дин.	= 29,30 дин.

дакле од 1 m² по 5,86 дин.

2.) Друге категорије:

калдрма	2.2,30 = 4,60 m ² à 2,00 дин.	= 9,20 дин.
ивично камење	2.0,20 = 0,40 m ²	
	= 2,00 m ¹ à 0,75 дин.	= 1,50 дин.
	= 5,00 m ² à 2,14 дин.	= 10,70 дин.

дакле од 1 m² по 2,14 динара.

А кад се узме у обзир, да прве категорије има $\frac{2}{5}$, а друге $\frac{3}{5}$, онда у опште као просечну цену за све тротоаре имамо: $\frac{2}{5} \cdot 5,86 + \frac{3}{5} \cdot 2,14 = 0,40 \cdot 5,86 + 0,60 \cdot 2,14 = 2,344 + 1,284 = 3,628$ дакле близо 3,63 динара.

Према томе, за тротоаре била би потребна укупна сума од 300.000 m² à 3,628 = 1,088.400 динара, па кад се урачуна $7\frac{1}{2}\%$ за трошкове око финансирања, онда излази, да би се зајмом имала набавити сума од 1,170.030 или у округлој цифри 1,170.000 динара. Томе пак, са роком од 30 година и интересом од 5%, одговарао би анuitет за интерес и амортизацију од 76.152,49 или у округлој цифри 76.000 динара.

То износи просечно $63\frac{1}{3}$ наре од 1 m лица сваке зграде на годину, која би се сума од газда имала, уз остале општинске прирезе, наплаћивати (на 24 m лица износи то годишње 15,20 динара), или према категорији тротоара:

За прву категорију од 1 m¹ лица по 95 пара

„ другу „ „ 1 „ „ по 42 $\frac{1}{4}$ „

(на 24 m¹ = 22,80 односно 10,14 динара)

Чишћење и одржавање тротоара ваља да остане у дужностима и на терету појединих газда.

VIII.

Приликом бирања ове комисије, одбор општине вароши Београда, ставио је исто у задатак, да изради нормалне цртеже за попречне профиле појединих врста калдрме, као и да пропише техничке услове за сам посао калдрмисања.

Попречни профил калдрме, начин калдрмисања, величина и каквоћа подлоге, све је то у овом реферату начелно обухваћено. А тачније одређење тих детаља, не може да се предузме, докле се неби извршили покушаји, што их предложимо, и док не буде решено питање о томе, који ће баш камен и начин калдрмисања, као за наше прилике најцелесходнији, имати да се употреби. Тада ће се тек моћи приступити и одредби и изради општих и специјалних техничких услова за саму израду калдрме.

Међу тим, то све није посао комисије, но је дужност општинског инжењерског особља, а комисија би се свака могла само примити прегледа и оцене спремљеног пројекта и у томе погледу. Исто тако прописивање услова и за пробае, које се имају са разном калдрмом чинити, ствар је општинског техничког бироа, те он има и да их изради, но овде изложеним принципима, ако би се ови усвојили.

*

Пошто смо раније изложили, на који начин ваља коловоз и пешачке стазе калдрмисати, требало би сада да кажемо неколико речи о томе, када би се имало да приступи прекалдрмисавању варошких улица у велико.

Односно тога питања, ми смо у уводу овога извештаја навели мишљење комисије, што је 1884. године по Европи путовала, ради студије свју општинских установа. Уједно саопштили смо и писмо Др. Маркуса председника општине Франкфуртске, који је био толико добар, да тадашњем председнику наше општине буде на услузи, стручним својим саветима.

У опште узев, тамо разлагањем мишљење, да калдрмисању не треба приступати, пре но што буду канали извршени и водоводне цеви положене, са свим је коректно; јер као што г. Маркус каже, за поменуте послове „ваља дубоко изрити земљу не само на улицама, него и за везу са појединим кућама“

Ваљало би дакле све те послове посвршавати, оставити времена кроз више година, да се засута земља добро убије и улегне, па тек онда да се приступи извршењу калдрме.

Међу тим, то није таква тешкоћа, која се не би могла избећи. Јер, ако се насута земља добро сабије, и нарочито, ако саобраћај у опште није велики, па се јоште и канали и водоводне цеви положе по ширини у оне делове улица, које кола ређе употребљују; онда поменуто улегање неће бити знатно, те и калдрма неће од тога много трпети.

Ми смо с тога мишљења, да и канале и водоводне цеви ваља по београдским улицама диспозовати тако, да леже испод овог простора до олука. На тај начин средина улица, било да је патосана тесаним или другим каменом, остаје недирута и сигурна, а код нас саобраћај није ни сада, а неће ни за дуго бити, толики, да му средина улица са ширином за 2 кола неће бити довољна. Улегање пак калдрме у деловима поред олука, пошто не служи главном саобраћају, биће и незнатно и од мањег уплива.

Што се тиче пак везе канала и водовода са кућама, ту оно ривење није толико знатно, а сем тога и тротоари немају да издрже велике терете, па неће дакле ни деформисање калдрме бити знатно. Сем тога и оправка може сасвим лако да се врши, ако се усвоји одговарајући материјал за патосање пешачких стаза, као што га предложимо.

С те стране не би дакле ништа сметало, да се прекалдрмисавању улица у већим размерама што пре приступи. А да је томе крајње време, према занемареном и запуштеном стању њиховом, то није нужно више доказивати.

Не би као сметња могло да се сматра ни то, што улице нису јоште по новој нивелети откопане или насуте, јер тај посао мора да се врши поступно и једновремено са самим калдрмисањем.

Једина тешкоћа, коју ми налазимо за скоро приступање овако замашним пословима, то је хрђаво и недовољно устрој-

*

ство инжењерског одељења у нашој општини. С тога сматрамо да пре свега ваља приступити реорганизацији и увећању тога одељења.

Ако општина вароши Београда пренебрегне свој инжењерски биро и остави га у стању, у којем је до сада био: неће она моћи предстојеће велике радове и грађевине своје, да изврши ни да обдржава, као што ваља.

Отуда би ипак извесно пронашли велики новчани губитци, а Општина опет неби у пуној мери постигла оно, што мора од својих грађевинско-санитетских реформа да очекује. Овакв губитак стајао би у грдној несразмерици према трошковима, које изискују цолискодно и ваљано уређење техничког бироа, састављеног из довољног броја спремих инжењера.

Најзад што се тиче категорисања свију београдских улица и реда којим њихово калдрмисање ваља предузети, имамо да кажемо следеће.

При одредби, које улице ваља понајуре калдрмисати, и којом врстом калдрме, мора јединствено да су меродавни: величина саобраћаја, ширина, над и важност улица. Нити се при томе ваља освртати на захтеве појединих сопственика, или њихових депутација.

Међу тим, пошто је Београд са обзиром на своје уређење јоште нова варош, а и са погледом на саобраћај налази се тек у почетку својег развитка; то смо мишлења, да се та класификација улица не може сигурно одредити у напред, за већи број година.

Тај посао ваља вршити поступно, како се и калдрмисању буде приступало. А решење тога питања, ваља поверити једној ужој комисији од признатих лица, трговачке и техничке спреме, пошто су за тај посао меродавни једно величина обрта и грађевински обзир.

Међу тим, чим се калдрмисању у већем размеру приступи, мислимо да прво треба калдрмисати следеће улице и отворена места:

Улице:

- 1.) Васива,
- 2.) Узун Миркова до Калимег.
- 3.) Кнез Михаилова.
- 4.) Краљ Миланова,
- 5.) Крагујевачка,
- 6.) Жељезничка,
- 7.) Спасовска,
- 8.) Топличин венац.

Отворена места:

- 1.) Велики трг,
- 2.) Бумручко стовариште,
- 3.) Марвени трг,
- 4.) Палилудски трг,
- 5.) Топцијски трг,
- 6.) Цветни трг,
- 7.) Булевар.

Велике просторе, који нису саме саобраћају потребни, ваља делимично калдрмисати, а делимично травом засејати или парковима засадити, пошто је то јевтиније, а и служи на улепшање вароши.

Сем тога жељезничку управу ваља замолити, да око путничке зграде на овдашњој станици добром калдрмом патосе приступни пут; јер је насип већ имао довољно времена да се слегне, а у овако блатном и прашљивом стању, тај пут не сме више да се трпи, тим пре што је ту саобраћај велики, а биће и све већи.

IX.

Кад сведемо, све што смо доведе изложили, онда можемо пред одбор општине вароши Београда изнети овако формулисани предлог у питању о калдрми:

1.) Да се одмах предузму нужни покушаји са разним материјалом и различитим врстама калдрме, као што се у овом реферату предлаже, и то по улицама са већим саобраћајем.

2.) Да се патосању пешачких стаза неодољно приступи, на начин, као што је у овом извештају предложено, као и да се изврше у истој ширини нужни прелази преко улица.

Извршење тога посла да прими Општина на се, а за рачун приватних, и да у тој цели учини потребан зајам, на да трошкове за аунтет тога зајма, у годишњим ратама, наплаћује од појединих сопственика, уз остале приресе.

Грађење свију тротоара да се изврши најдаље за две године дана.

3.) Кад резултати извршених проба по тач. 1.) буду познати да се одмах приступи калдрмисању $\frac{2}{3}$ укупне површине коловоза свију улица, са калдрмом као што се у овом извештају предлаже, у три категорије. Сав тај посао да се изврши за време од 5 година, од дана када се отпочне.

4.) За откопавање и наспавање улица; за доцније претресање тротоара, при њиховом спуштању или уздизању на праву нивелету, где то устреба; као и за калдрму прве категорије

(мешовита калдрма од тесаног и дотераног ломљеног камена) — да се учини зајам. За грађење остале калдрме, као и за редовно обдржавање, чишћење и поливање у лето, а одржање и чишћење снега и блата зими са укупне површине улица, да се потребне суме редовним буџетом подмирују.

5.) Пошто ће за радове, у претходним тачкама наведене, а по рачуну који смо у овом реферату извели, без суме потребне за грађење тротоара, потребовати у буџету годишња сума од 344.000 динара за време грађења (дакле за првих 5 година) а доцније редовна сума од 215.000 дин.; то да се што пре нађе начин за одговарајуће увећање општинских приходи. (У просеку узев има у року од 30 година садања буџетска сума за калдрму, од 125.000 динара, да се удвоји). За овакво увећање прихода, да се усвоји или приврез, или да се поставе вратнице, на којима би се наплаћивала калдрмија и на оне увозе у варош, на које до сад није наплаћивана.

6.) Да се, у што краћем року, спреми предлог потпуне грађевинске уредбе за Београд и поднесе влади Његовог Величанства на узаконење; како би се правилан развитак вароши осигурао, а тиме смањили и трошкови, који ће на сваку главу пасти, у цели ваљаног уређења вароши.

7.) Док се не приступи прекалдрмисавању варошких улица у велико, да у буџету на калдрму остане садања сума од 125.000 динара. Из те суме да се врше најнужније оправке калдрме а уједно да се чине пробе са калдрмом као што смо предложили. И најзад:

8.) У интересу чистоте у вароши и здравља њених становника, да се не чека на извршење свију нових усанова на ни саме калдрме; већ неодољно да се предузме редовно чишћење и поливање улица, а да се за то образује нарочита чета сталних радника, снабдевена са свима потребама за вршење тога посла.

На завршетку морамо нарочиту пажњу да обратимо на то, да Општина вароши Београда, пре но што предузме горе наведене послове, мора потпуно да се осигура, да ће се они уредно и рационално вршити, и да ће се калдрма правилно и што јевтиније саградити и обдржавати.

У тој цели неопходно је потребно, да Општина београдска што пре реорганизује своје инжењерско одељење, да га снабде довољним бројем способних органа и да му тачно одреди делокруг и одговорност.

То је преко потребно и са обзиром на све остале велике послове, који Општини предстоје, а који ће знатне суме новаца стати.

На тај начин осигураће се и редовним пословима инжењерским у нашој општини бржи и правилнији ток.

Најзад, за у будуће тиме би било омогућено, да сама општина води бригу о покретању, извршењу и нужном усавршењу свију грађевинско-санитетских усанова једне уређене вароши. Ово би међу тим била неоцењена добит са погледом на то, што се тако замашни послови не би, као до сада, преко комисија вршили. А да је ово погрешан систем, доказ је то, што нити комисије у сваком случају могу да буду састављене као што послао захтева, нити њима остале државне и грађанске дужности остављају за то довољно времена на расположењу. Доказ је томе и сама потписана комисија, јер поред највеће воље и љубави ка раду од стране њених чланова требало јој је ипак пуних 8 $\frac{1}{2}$ месеца да овај извештај Одбору општинском поднесе.

У нади, да смо овим одговорили дужности, коју нам је Одбор општине вар. Београда прошле јесени поверио, и у нади да ћемо нашим предлогом припомаћи, да се хрђаво стање наше вароши у саобраћајном и здравственом погледу колико год поправи, част нам је умолити Одбор општински, да ово питање свестрано и са потребном обазривошћу узме у претрес, те да га реши на начин, како ће у пуној мери имати права на признање од стране грађана престонице српске.

V Београду на Спасов дан 1879. год.

ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ

ЗА ПРЕТРЕС ПИТАЊА О КАЛДРМИСАЊУ ВАРОШИ БЕОГРАДА:

Деловођа:

Н. И. Стаменковић с. р.

Председник:

М. Јосимовић с. р.

Чланови:

Коста Д. Главинић с. р. Светозар Зорић с. р. Гргуур Миленковић с. р. Др. Лаза Пачу с. р. Др. Марко Т. Леко с. р.

А. Алексић с. р. Стеван Чајевић с. р.

ПРЕДСТАВНИШТВО ВАРОШИ

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ:

Никола П. Пашић

ОПШТИНСКИ ОДБОР:

За квартал варошки

Одборници:

1. Мил. Јосимовић проф. Вел. Школе
2. Др. Лаза Пачу директор монопола
3. Милан Капетановић проф. Вел. Ш.
4. Др. Марко Лeko држав. хемичар
5. Милорад Терзибашевић трговац
6. Јован Тадић трговац
7. Андра Одавић трговац

Замењеници:

1. Соломон Азријел трговац
2. Лазар Дашковић кафеџија
3. Видоје Виторовић кројач

За квартал теразишки

Одборници:

1. Милутин Марковић адвокат
2. Ђока Новаковић апeдaц, судија
3. Милован Р. Маринковић дир. гим.
4. Стеван Чађевић пижињер
5. Мијанло Јанковић кафеџија

Замењеници:

1. Јован Симић адвокат
2. Ђока Ниеолпћ магaзaција

За квартал врачарски

Одборници:

1. Бура Вајферт индустријалац
2. Мата Јовановић сек. мин. правде
3. Миша Николић пижињер
4. Никола Милишић трговац
5. Коста П. Мијанловић трговац
6. Јаков Големовић учитељ
7. Јован Станковић трговац
8. Адолф Шток предузимач

Замењеници:

1. Риста Пуљевић кафеџија
2. Филип Василевић подкивач
3. Милан Деичић обућар
4. Сима Милићевић кројач
5. Гавра Бркић трговац

За квартал палилулски

Одборници:

1. Андра Николић секр. у оставци
2. Мијанло Цветковић подкивач
3. Јован Ђурић бакалин
4. Ванђел Николић кафеџија

Заменици:

1. Јован Петковић земљоделац
2. Љуба Јовановић кројач

За квартал савамалски

Одборници:

1. Пера Манојловић директор нар. банке
2. Раденко Драговић трговац
3. Димитрије Најдановић касацин

За квартал дорђолски

Одборници:

1. Коста Главинић проф. Вел. школе
2. Марко Велизарић професор
3. Ђока Димитријевић апотекар
4. Никола Р. Поповић учитељ

Замењеници:

1. Риста Петровић кафеџија
2. Радоје Ђирковић бакалин

ОПШТИНСКИ СУД:

Чланови суда:

- Милан Банковић
Светозар Карапеша
Љубомир У. Романовић

Кметовски помоћници:

Димитрије Вељковић за кв. дорђолски
Јевта Најдановић за кв. врачарски
Јован Антонијевић за кв. теразишки
Јован Илић за кв. варошки
Младен Тодоровић за кв. савски
Коста Чупић за кв. палилулски

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Примили дужност. Новонабрани чланови суда г.г. Светозар Карапеша и Љубомир У. Романовић положили су заклетву и примили дужност 8 ов. мес. Тога истог дана, у седници одборској, положили су заклетву и нови чланови општинског одбора: г.г. Милан Капетановић проф. В. Шк., Соломон Азријел трговац и Јован Симић адвокат.

Избрани одборник г. Пера Манојловић директор прив. Народне Банке молио је да се ослободи одборничке дужности из узрока што је преоптерећен пословима свога положаја у народној банци а и чланством у више државних комисија.

Поднела. Ту скоро јавилисмо да је општински одбор обрзговао комисију са задатком да одвојено од ранијега решења за пзраду ситуацијоних и регулационих планова крајњих делова варошких, предложи којом би линијом требало повући границе варошког рејона.

Извештај комисије доносимо данас а овде бележимо да ће се решењу овог однета хитног посла приступити у пдућој седници.

Накнадни избор На место г.г. Светозара Карапеша и Димитрија Ђирковића изабрани су за чланове пореског одбора г.г. Драгомир Здравковић и Периклес Зако трговци, а сем њих и г. Соломон Ј. Азријел, за заменика Јакова Алкалаја, докле се овај не врати с пута.

Промења. Дужност председника у порескоме одбору коју је до сад вршио г. Милан Банковић предузеће сада г. Св. Карапеша.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА.

Топловод У Бостону нема више ватре, нити ће се изнад вароши и домова дим извијати. Пећи су из соба избачене, па ће се и димњаци порушити, јер их нико више неће потребовати.

У двогубом и озиданом тунелу, у коме је изолован простор за топлоту, постројене су цеви за довод и одвод вруће воде од 230°C На тај начин централно грејање удешено је за целу варош, те ће се у сваку кућу оделитим цевима спроводити вештачка топлота.

Последња тешкоћа била је у томе како ће се мерити и продавати топлота, али је и она с успехом савладана.

Многе вароши немају још ни најобичнијих водовода а сретни бостонци ево добише и топовод у својим домовима.

Америкачки. Као све остало и краће су у Америци баснословне. Придвзати све што се може покренути, најзад се даје и појмити, али да се може украсти и од тврдог материјала саграђена кућа — чисто непојмљиво!! Па ипак се и таква

крађа догодила како саопштава један немачки грађевински лист.

У познатој вароши Лујвилу у Кентику, а предграђу „Калифорнија“, имала је удовица Ф. Рос двокатну кућу. У кући неко време није нико становао, јер госпођа Рос беше отпутовала нагло да постане још богатијом наследницом свога ујака. У предграђу „Калифорнија“ живе махом радници. Оно је по ваздан мирно, те и полиција обраћа слабу пажњу на све оно што се догађа

Прво су дечурлија подупала прозоре и покрала што се нашло. Суседи разнесе ограду и како нико није улагао протест, савез четворице подели и саму зграду. Један диже кров, други прозоре, врата и патос, трећи материјал горњаг а четврти доњег боја. Кућа се рушила ноћу и сваког јутра беше све нижа, докле једног дана не освану на место куће само провалија од подрума.

Кад се удовица после шест месеци врати своме дому — занеме од чуда. Потрч' у полицију. Старешина посумња с прва да је жалиља при свести, али по учњеном извијају „на лицу места“, ствар беше јасна. Отпоче истрага. Тешком муком неке се ствари најзад пронађоше али све кривце не беше могућно. И удовица Рос мораде се задовољити утехом: да јој је бар земљиште остало јер да оно беше песковито, за цело ни свога плаца не би нашла.

НАЦРТ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗАКОНА

ЗА ВАРОШ БЕОГРАД

(НАСТАВАК)

Регулација вароши

Чл. 66. При подизању и отварању нових пијаца и улица има се пазити на то, да пијаце буду правилне, да се улице пресецају под правим углом; да не буде једна од друге у основном размаку удаљенија од 70—100 метара; да буду што више равне и бар 12 метара широке.

Чл. 67. Кад се поправљају или преиначавају зграде, пазити се нарочито на то, да те поправке или преиначења буду што је више могуће у правцу суседних зграда.

Чл. 68. Зграде у свима главним улицама, које улице као такве грађевин. савет означи, морају бити с лица постројене једна уз другу.

Чл. 69. У споредном улицама лице плаца мора бити или зидом или гвозденом оградом ограђено.

Чл. 70. Све што је опасно било за зграде било за саобраћај, има се по наредби грађев., савета одмах уклонити, нарочито ће се уклонити следеће:

1, басамаци који излазе јако на улицу и тиме слободном пролазу сметају, клупе за седење, капци

као и све оно што би слободном пролазу на сметњи било;

2., цеви за дим, које су спроведене кроз зид на улици;

3., цимери и стреје, ако су шире од 1 метра;

4., неосигурани прозори од подрума и врата, као и сви други неосигурани отвори на улицама, који су у нивоу терена;

5., саставни делови дрвене грађе који су изложени лакој запаљивости;

6., димњаци, који су начињени противно пропису овога закона;

7., постојеће собе на тавану ако постројене противно пропису овог закона;

8., кровни олуци и одводне цеви ако нису начињене по пропису овог закона;

9., отвори, кроз које из куће на улицу тече ма каква нечистоћа;

10., огњишта без димњака, која нису по пропису овог закона;

11. дрвене ограде у главним улицама;

12., зидови од бондрука ако су у близини таквих зграда, и места, у којима се ватром ради, морају се или уклонити, или одвојити са обе стране олепљеним зидом од 0.95 дебљине;

13., прозори на калканима ако су у близини суседних зграда, а међу тим зграда уз зграду стоји, имају се одмах затворити;

14., кровови од шиндре или дасака уклањаће се по могућности, постепено.

Но поправка крова од оваке грађе чим пређе $\frac{1}{5}$ од целе површине крова, мора бити постројена од материјала сигурнога од ватре.

Мајстори, који овакве кровове оправљају, дужни су грађевинском савету пре оправке доставити тачну површину како целог крова, тако и онога дела, који се има оправити.

15., код постојећих канала има се учинити што је потребно да се вода са крова само у канале улева;

16., одбојно камење за које грађевински савет да мишљење

17., врата, кроз која би се са улице у подруме улазило;

18., тротоари од цигле као и магне на свима осталим тротоарима,

Чл. 71. Цимери и шатре дућанске дозволиће се под следећим условима:

1., Цимер несме бити већи од 0.3 квадратна метра и то тако, да се ни у једном правцу не пређе нигде од 0.5 0.6 метара.

2., Доњи крај цимера мора стајати најмање 2.5 метра високо над тротоаром, а унутрашњи крај цимера несме бити удаљен од зида више од 0.3 метра, а од портала 0.15 метра.

3., Цимер се мора учврстити јаким квакама у зиду или порталу на два тачкама унутрашњег краја.

Чл. 72. За преустројство већ намештених цимера, сходно члану 70. овог закона, оставља се рок од три месеца, од дана од кад овај закон у живот ступи.

Чл. 73. Ко хоће да намести цимер обратиће се за дозволу општ. Суду.

Чл. 74. Дозвољено је намештање и провидних и осветљених цимера, само ови последњи не смеју се гасом или сличним горивом осветљавати.

Чл. 75. Забрањено је правити вишеће цимере и цимере у виду застава. Сад постојећи такви цимери морају се одмах уклонити.

Чл. 76. Преко цимера и портала који су истурени, није дозвољено робу вешати.

Чл. 77. По зидовима и порталима може се роба вешати тако да до висине од 2.2^m не провирује више од 0.15 метра, а преко ове висине од 0.3 метра преко портала.

По и у једном и у другом овом случају роба се мора учврстити и наместити, тако, како неће сметати пролазу и саобраћају.

Чл. 78. Одобрење за подизање шатри за одбрану од сунца даваће општинска власт. Свака ова шатра мора имати најмање 2.2 метра висине над тротоаром, крила висећих шатра не сме имати испод горње висине, нити та крила смеју бити утврђена на земљи.

Нова постројења

Чл. 79. При подизању и постројењу грађевина на до сада празним плацевима, који нису за грађевине служили, као и при поновљеном подизању грађевина на већим зградиштима при регулисању улица или појединих местних делова, дужна је општина да поднесе најпре план регулације министру грађевина на одобрење.

Само по плану регулације који одбори министар грађевина смеју се грађевине подизати.

Измене у одобреном регулационом плану, могу се граничити само по нарочитом одобрењу министра грађевина.

Подела плацева на мање делове

Чл. 80. Ко хоће свој плац на више дакле мањих делова да подели ради подизања две или више засебних грађевина са стране улице, или ради уступка другим лицима да подигну грађевине или ради просецања нових улица крај истих или поред њега, мора претходно имати одобрење грађевинске власти. У противном случају сав израђени посао уништиће се.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОЗИВ ОКР. КОМАНДЕ

Сви ниже им повани обвезници II. позива VII. пуковског округа, који се ни до данас на вежбу јавили нису, преко свију позива, имају се сада накнадно јавити овој команди ради издржања вежбања

I. Баталјон

II. Чета

Редови: Ђура Франк, Јован Маринковић, Петар Глигоријвић, Танасије Ђ. Исавловић, Никола Дамјановић, Алмпције Јевтић, Јован Вајић, Вујадин Ђорђевић, Јанко Ђорђевић, Стеван Ђорђевић, Риста Јовановић, Јован Момпровић, Пантелије Поповић, Пантелије Смиљанић, Анђелко Стојановић, Димитрије Џулдес, Филип Рајић, Анђелко Спмоновић, Петар Нешић, Милутин Крстић Танасије Недељковић, Јовица Радојевић, Младен Димитријевић, Димитрије Ђулдес, Живко Илић, Лазар Огњановић, Крста Секулић, Андреја Девичић, Благоје Илић, Раденко Милденковић, Стојан Чокорило, Коста Павловић, Шандор К. Филиповић, Ђура Стојановић, Радмир Михаиловић, Добра Димитријевић, Васа Рајковић, Јован Томић, Панта Симић, Драгutin Стеванчевић, Паун Попић, Стеван Здравковић, Новица Јовановић, Таса Лазић, Милан Борисављевић, Таса Петровић, Коста Каљевић, Перша Петровић, Петко Ристић, Стеван Степановић, Свеван Стевановић, Миливоје Чочељац

Носиоц рањеника: Наум Радивојевић. Разносач муниције: Алекса Николић.

Редови: Стеван Јовановић, Љубисав Михаиловић.

Посилни: Димитрије Здравковић.

За канцелар. комора: Лазар Лазаревић

За воду комора: Петар Ђ. Савић.

Сез: Глиша Дамјановић.

III. Чета

Поднаредници: Димитрије Бабић, Арса Мплосављевић, Тодор Крстић.

Каплари: Живко Перић, Новица Ристић, Новак Илић, Радоје Ђуричић.

Редови: Димитрије Христић, Аврам Д. Леви.

Значар: Тодор Јовановић.

Редови: Никола Врбовски, Алекса Живковић, Димитрије Вељковић, Ђорђе К. Јанковић, Милоје Урошевић, Риста Анђелковић, Андреја Зорић, Стеван Бошковића Стојко Јовановић, Танасије Нешић, Паун Митровић, Стеван Ј. Савић, Коста Мио-

драговић Живко Милановић, Мата Б. Албала, Светозар Поповић, Миливоје Илић Милош Ристић, Љубомир Крсмановић, Бенвениста Маца, Миливоје Лазаревић, Јефрем Тадић, Елија Русо, Јаков У. Б. Левп Јантов Сему, Милутин Јоцковић, Никола Блажовић, Арса Јанковић, Милан Викторовић, Милутин Крстић, Саво Р. Динић, Рајко Димовић, Стеван Радловић, Младен Ђурић, Димитрије Младеновић, Арса Пешић, Тодор Л. Милишић, Мијајло С. Пешић, Бенијон Мајер, Коста Петровић, Петар Стевановић, Димитрије Ј. Вељић, Димитрије Томић, Јосиф М. Озеровић, Петар Петровић, Мијајло Борисављевић, Коста Алексић, Костан. Маринковић, Светозар Лазаревић, Никола Николић, Јанко Николић, Младен Ђурић, Аца Лапунцић, Наум Ристић, Јованче Јосиповић, Мита Стојановић, Милан Остојић, Таса Павловић, Андреја Костић, Петко Јовановић, Спаса Павловић, Коста Живковић, Милоје Ђурић, Вуца Ракић, Јован Шпиковић, Петар Д. Јовановић, Аврам М. Левп, Петра Васљевић, Недељко Илић, Милија Павловић, Маринко Николић, Здравко Трпковић, Антоније Костић, Милош Вуковић, Никола Тодоровић, Крста Цветковић, Сима Маца, Лука Николић, Љуба Штерић, Ђока Новаковић, Ђорђе Д. Балтовић, Серафим Симић, Мића Баћанца, Урош Вељковић, Танасије Мијајловић, Ђура Тошић, Петар Рус, Никола Илић, Никола Павловић, Коста Јовановић, Стеван М. Трифуновић, Петар Парти, Марко Мирчевић, Мијајло Бундић, Стеван Зорић Ђорђе Бербовић, Мијајло Цветковић, Иван Јовановић, Милан Танкосић, Милош Маринковић, Благоје Стојчевић, Петар Жировић, Алекса Живковић, Димо Гроздановић, Недељко Башић, Наум Благојевић, Ђорђе Томић, Петар Станковић, Борисав Гавриловић Настас Николић, Ђорђе Анђелковић, Мартин Толијер Алекса Кулаш, Коста Марковић, Ђорђе Стојановић, Јефрем Милановић, Коста Јовановић Цветко Ђорђевић, Стеван Живковић.

Сепз : Јован Стевановић.

Коморница : Јован Цикић

Редови : Милован Чокић, Живојин Милошевић, Панта Новаковић.

IV Чета

Наредник : Димитрије Марковић.

Поднаредници : Лазар Панић, Живојин Живуловић, Стеван Јанић.

Капдари : Милија Миливојевић, Живко Ђорђевић, Стеван Д. Вељковић, Радисав Стевановић, Јован Јовановић Драгутин Н. Јовановић Јован Томић.

Редови : Никола Поновић, Живан Стојановић, Никола Танкосковић, Лазар Верговић, Василије Баић, Гига Ђерман.

Значар : Глиша Ђорђевић.

Редови : Сава Н. Димитријевић, Милош Николић, Милоје Жунић, Милан Пантић, Мијајло Војновић, Стеван Стаменковић, Јован Ж. Ђурић, Ђура Настасијевић Милан П. Стевановић, Тома Јовановић, Андреја Вукашиновић, Станоје М. Стојић, Петар Вељковић, Милан Касумовић, Антоније Танасковић, Крста Петковић, Лазар Ђорђевић, Језеф Барух, Јован Стевановић, Тома Ђорђевић, Мијајло Николић, Гвозден Беквић, Ваца Ивановић, Мијајло Гајић, Риста

Секулић, Лазар П. Јовановић, Светозар Петровић, Никола Думка, Аврам Вељановић, Франц Хубек, Јован Стефановић, Ђока Думбулић, Мориц Албахари, Давид Овадија, Тодор Каменовић, Ђока Симић Новица Спасојевић, Марко Марковић, Младен Тодоровић, Стеван Милошевић, Лазар Ајдуковић, Ђорђе П. Зоограф, Манојло П. Зоограф, Никола Мијајловић, Гавра Радловић, Андреја М. Здравковић, Павле Милковић, Сима Обрадовић, Марко Видојевић, Светозар Сабовљевић, Ђока Ристић, Милојко Веселиновић, Стеван Анђелковић, Јаков Валдман, Андреја Б. Деретић, Коста Николић, Коста Стефановић, Стеван Богдановић, Петар Ђорђевић, Јован Игњатовић, Периша Калуђеровић, Лука С. Вукмановић, Јефрем Савић, Милутин Љ. Марковић, Алекса Павловић, Алекса Димитријевић, Обрен Пантелић, Петар Лазаревић, Вилхелм Грос, Панта Томић, Петар Ивановић, Михајло Гајић, Јован Јанић Стеван Мишић, Никола Грујић, Јефта Танасијевић, Вељко Јовановић, Владимир Чортановић, Добросав Танасковић, Недељко Милетић, Петар Тукић, Прока Радојчић, Стојан Стефановић, Сава Вучковић, Милутин Савић, Милутин Павловић, Владимир Миловановић, Стеван Ђузар, Наум Јанићјевић Новица Стефановић, Крста Митровић, Мита Тасић, Марјан Вучковић, Крста Триковић, Јован Лацковић, Лазар Петровић Андреја Сугерто, Јефрем Илић, Новак Цветковић, Петар Ђорђевић, Илија Манојловић, Андрија Тодоровић Настас Анђелковић, Херман Селаш, Јован С. Карапеша, Јања Митровић, Милета Гојковић, Ђорђе Николић, Стеван Ристић, Илија Милутиновић, Станко Ристић, Ђура Смиљковић, Ђока Ристић, Алекса Мишић, Јован Трајковић, Милан Стојановић Зафир Лазаревић, Цветко Мијатовић, Милоје П. Ђорђевић, Милан Деспотовић, Вождар Јовановић, Ђорђе Анђелковић, Јован Петровић, Стеван Стојановић Мијајло Милосављевић, Радован Вучковић, Петар Јовановић, Периша Бајановић, Крста Мијајловић, Максим Димитријевић.

Од доласка ослобођавају се само они који су тако болесни да не могу на вежбу доћи, и то за време болести, а извнђавају се по лекарској сведоџби. — Сем болести извнђава и смртни случај у породици али и то само за време сахране.

Ко се не би овоме позиву одазвко некусиће најстрожије законске мере и биће стражарно у команду спроведен.

Из канцеларије VII. пуков. окружне команде 28. јануара 1890. год. Бр. 3732/83.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

A.)

У грађевинском одељењу општине београдске, држаће се следеће јавне усмене лицитације:

I.

На дан 13. фебруар т. г. од 9 до 12 сати пре подне, за набавку 659 куб. метара дунавског и 75 куб. метара колубарског песка.

Кауција 250 динара у готовом новцу или у државним папирима.

II.

На дан 13. фебруар т. г. од 2 до 5 сати после подне, за набавку 560 курент метара ивичног и 560 курент метара олучног камена.

Кауција 100 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближа условија могу се видети у канцеларији грађевинског одељења, сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији

Из седнице Суда општ. београдске 1. фебруара 1890. год. Г. Бр. 71 и 78.

B.)

На дан 23. тек. мес. од 9 до 12 пре и од 2—5 сати после подне, држаће се у грађевинском одељењу Суда ово општинског јавна усмена лицитација за набавку следећих количина туцаног шљунка за оправку општинских друмова:

I.

За друм у обреновој улици 60m³

За друм у споменичкој улици
око станице и у бари „Венецији“ 865m³

Свега 925 куб-

них метара.

Кауција 550 динара у готовом новцу или у државним папирима.

II.

За друм у кнез милошевој ул. 650m³

За друм топчидерско-шабачки 1205m³

Свега 1855 куб-

них метара.

Кауција 1200 динара у готовом новцу или у државним папирима

III.

За друм цариградски и његове огранке 1355 кубних метара.

Кауција 1000 динара у готовом новцу или у државним папирима.

IV.

За друм крагујевачки и његове огранке 1500 кубних метара.

Кауција 900 динара у готовом новцу или у државним папирима и

V.

За макадам у богојављенској улици и градском пољу 230 кубних метара.

Кауција 150 динара у готовом новцу или у државним папирима

Ближи услови могу се видети у канцеларији инжињерског одељења сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији

Из седнице Суда општ. београдске 7. фебруара 1890. год. Г. Бр. 98.

Догађало се да неким новим претплатницима поједини бројеви од ове године нису на време донесени.

Администрација моли најучтивије да јој се у будуће доставља свака евентуална погрешка разносача.

О В З Н А Н А

На основу правила о слободном клању и продаји меса у општини београдској, од 27 јуна 1887. АБр. 111, општински Суд доуштао је грађанима да за своју домаћу потребу могу клати и крупна грла без плаћања таксе.

Али како се је дешавало да су поједини злоупотребљавали одобрење (заклато грло удили на месо распродавали) — наређено је да се од сада дозволе на клање крупне грлади приватнима дају под условом да контролор општински трећег дана од клања (дана одобрења) изврши преглед: је ли заклато грло доста изуђено и усољено за домаћу потребу.

Гостионичарима, механџијама и свима осталим који троше месо, у радњи, не могу се ни у коме случају давати дозволе без наплате таксе.

Из седнице Суда општине вар. Београда 30. јануара 1890. год. ЛБр. 94.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

1. За свирање народних свирача од једног вечера — — — — 2 д.
2. За стално свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта — — — — 10 д.
3. За свирање са певањем вештака од 1 концерта — — — — 20 д.
4. За свирање женских (Damen-Sarele) — — — — 30 д.

II.

1. За 1 игранку или забаву са игранком у локалимa I-ог реда 30 д.
2. За 1 игранку или забаву са игранком у локалимa II-ог реда 20 д.
3. За 1 игранку или забаву са игранком у локалимa III-ег реда 15 д.

III.

1. За панораму на дан — — — — 10 д.
2. Разне представе и показивање вештина, дневно — — — — 10 д.
3. Циркус од преставе — — — — 30 д.
4. За забаве „Тингл-Тангел“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од забаве — — — — 50 д.

НА ЗНАЊЕ

Никаква јавна забава у општини београдској не сме се давати без предходне дозволе општинскога суда. Догодили се да у коме локалу буде забава изненадно приређена или музика доведена, газда од радње дужан је одмах сутра дан пријавити се накнадно општинском суду да таксу плати; но ово изузеће важиће само

тада и тако, ако одиста није било времена да се предходно пријава учини.

Ко год се не би овог прописа придржавао поред наплате таксе, подврћиће се и казни.

Од стране суда општине вар. Београда 26. јан. 1890. АБр. 179.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

- а). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0,40 дин.
- б). за неуздан шпархерд 0,40 "
- в). за узидан 0,80 дин.
- г). за велики узидан шпархерд у гостионици 1,00 "
- д). за чишћење димњака од два спрата 0,40 "
- ђ). за чишћење простог димњака 0,20 "
- е). за чишћење чункова до 2¹/₂ метра уједно са пењима 0,20 "
- ж). за чишћење чункова од 2¹/₂ метра на више уједно са пењима 0,40 "
- з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 1,50 "

II. ИЗВОЖЊА ТУВРЕТА:

- а). за собу и кујну или мањи дућан са собом 0,20 "
- б). 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом 0,60 "
- в). 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале 1,00 "

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

- а). од кубног метра 12,00 дин.
- б). од акова 0,60 "

IV. ПСЕТАРИНА:

- а). марка за пашче једном за сватда 3 дин.
- б). марка за кују 6 "
- в). обнављање изгубљене марке стаје половину цене

V ГРОВАРИНА:

- а). гроб за децу 7 дин.
- б). гроб за одрасле 12 "
- в). мала гробница 555 дин.
- г). већа гробница 967 "
- д). велика гробница 1207 "

VI. МРТВАЧКА КОЛА:

- а). мртвачка кола стара са 2 коња 12,90 дин.
- б). мртвачка кола нова са 2 коња 36,90 "
- в). мртвачка кола нова са 4 коња 72,90 "

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 30. ан. до 5. фебруара закључно прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена
КИЛОГР.		дин.
229,565	Брашна пшенична	— . —
24,777	Брашна кукурузна	— . —
	Пшенице	15·20
	Кукуруза	10·50
	Ражи	— . —
	Крупника	— . —
669	Јечма	12·—
1,406	Овса	13·20
	Кукуруз нови	— . —
8,683	Пасуља	25·—
2,977	Кромпира	8·50
19,289	Арпаџика	20·—
779	Црна лука	8·—
	Бела лука	— . —
	Лука аршламе	— . —
	Јабучка	22·—
	Крушака	— . —
589	Ораја	20·—
	Грожђа	— . —
	Шљива сирових	— . —
3,026	Сувих шљива нов.	27·—
16,910	Сена	5·50
3,565	Сламе	3·—
357	Коре брезове	12·—
111	Кајмака	116
1,067	Сира	85·—
	Лоја топљена	— . —
	Лоја нетопљена	75·—
352	Масли	100
	Сланине	— . —
640	Сува меса пршута	65·—
22 570	Свиња дебелих	75·—
	Катрана	— . —
670	Тумура дрвена	6·50
7,365	Креча	3·40
	Купуса квсела	— . —
	Рена	— . —
Литарз	Вина црна	19·—
4,496	Вина бела	20·—
4,409	Ракије шљ. меке	26·—
10,114	Ракије „ луте	33·—
10,628		

Примедба. Приход кантарски од 30. јан. до 5. феб. 701 дин. 25 пара.

КЊИЖВНИ ОГЛАС

СРПСКА ИСТОРИЈА

ЗА IV. РАЗРЕД. ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРЕМА ПРОГРАМУ УДЕСНО

МИХ. ЈОВИЋ.

У свима добро уређеним књижарницама у Србији може се добити

СРПСКА ИСТОРИЈА

коју је написао Михајло Јовић учитељ.

Ово је четврто поправљено издање, удешено по педагошким начелима. Јовићева Историја за основну школу боља је од свих осталих, јер у њој су први појмови (живот првих људи, постанак племена, народа, држава, језика и т. д.) врло разумљиво предст вљени, што ни у којој другој историји није тако удешено, и у опште она је од свију учитеља призната као најбоља и најудеснија за основне школе. Књига је у осталом изрђена према програму, и како су сви учитељи и реви зори устали против опширности у програму историје, то је Јовић при писању ове књиге имао то на уму, и изоставио све оне сувишне ситуације, које оптерећују децу и сметају памћењу најважнијих догађаја.

Књижарима дајем уобичајени рабат, а књига стаје 80 пара дин.

Књижар-издавач

П Е Т А Р Т У Р Ч И Ћ

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.